VN2023-000399
stadswerken

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Noord van 17 januari 2023

Portefeuille: Economische Zaken (24)

Agendapunt: B1

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Kennisnemen van en instemmen met het realiseren van de voorstellen met betrekking tot de herziening van de markt op het Buikslotermeerplein

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Noord besluit

kennis te nemen van en in te stemmen met het voortzetten van de voorbereidingen ter realisatie van de voorstellen met betrekking tot de herziening van de markt op het Buikslotermeerplein, te weten:

1. De opheffing van de huidige dagmarkt op het Buikslotermeerplein.
2. De instelling van een nieuwe dagmarkt op het Buikslotermeerplein die wekelijks van dinsdag tot en met zaterdag wordt gehouden met uitzondering van officiële feestdagen.
3. De instelling van een weekmarkt op het Buikslotermeerplein die wekelijks op vrijdag en zaterdag wordt gehouden met uitzondering van officiële feestdagen.
4. Voor de nieuw in te stellen dagmarkt het gedeelte van het huidige marktterrein aan te wijzen dat zich bevindt aan de kant van het winkelcentrum, waarbij het formaat overeen moet komen met het feitelijke maximale gebruikte aantal marktplaatsen op dinsdag, woensdag en donderdag.
5. In het inrichtingsbesluit voor de nieuw in te stellen dagmarkt marktplaatsen aan te wijzen voor de verkoop van groente en fruit, vis, kip, zuivel en bloemen en planten, alsmede enkele bakplaatsen.
6. Bij het opstellen van de marktlijst voor de nieuw in te stellen dagmarkt uit te gaan van deze criteria:
    a. De huidige vergunninghouders van een (tijdelijke) vaste marktplaats die sinds 25 februari 2022 voldoen aan de frequentieverplichting zoals die voor dagmarkten is vastgesteld in de Marktverordening, worden als vergunninghouder van een vaste marktplaats boven aan de marktlijst geplaatst.
    b. De huidige sollicitanten die in de twaalf maanden voorafgaand aan het vaststellen van de marktlijst 67 keer of vaker een marktplaats hebben ingenomen op de huidige dagmarkt, worden als vergunninghouder van een vaste marktplaats boven aan de marktlijst geplaatst als zij dat wensen.
    c. De huidige vergunninghouders van een vaste marktplaats die geen deel uitmaken van de in lid 1 genoemde groep, worden direct onder de vergunninghouders van een vaste marktplaats als sollicitanten op de marktlijst geplaatst.
    d. De huidige sollicitanten worden direct onder de in lid 3 genoemde groep als sollicitanten op de marktlijst geplaatst.
    e. De onderlinge volgorde van de in lid 1, 2, 3 en 4 bedoelde groepen wordt gebaseerd op hun volgorde op de marktlijst van de huidige dagmarkt.
7. Voor de weekmarkt het gedeelte van het huidige marktterrein aan te wijzen dat zich bevindt aan de kant van de bowling, waarbij het formaat wordt begrensd door de grenzen van het nieuw in te stellen dagmarktterrein.
8. Voor de tweedaagse weekmarkt aparte marktlijsten en inrichtingen vast te stellen voor de vrijdag en de zaterdag.

9. In het inrichtingsbesluit voor de nieuw in te stellen weekmarkt op vrijdag en zaterdag marktplaatsen aan te wijzen voor de verkoop van noten en zuidvruchten, alsmede enkele bakplaatsen.
10. In het inrichtingsbesluit voor de nieuw in te stellen weekmarkt op zaterdag marktplaatsen aan te wijzen voor de verkoop van gezond, ambachtelijk en duurzaam voedsel, zoals dat wordt aangeboden op boerenmarkten en door voedselcoöperaties.
11. Bij het opstellen van de marktlijsten voor de nieuw in te stellen weekmarkt uit te gaan van deze criteria:
    a. De huidige vergunninghouders van een vaste marktplaats die behoren tot de in artikel 6.3 bedoelde groep worden als vergunninghouder van een vaste marktplaats boven aan de marktlijst(en) geplaatst als zij dat wensen.
    b. De huidige sollicitanten die in de twaalf maanden voorafgaand aan het vaststellen van de marktlijst 27 keer of vaker een marktplaats hebben ingenomen op de vrijdag en/of zaterdag op de huidige dagmarkt, worden als vergunninghouder van een vaste marktplaats boven aan de respectievelijke marktlijst(en) geplaatst als zij dat wensen.
    c. De huidige vergunninghouders van een vaste marktplaats die deel uitmaken van de in artikel 6.1 genoemde groep, worden direct onder de vergunninghouders van een vaste marktplaats als sollicitanten op de marktlijst geplaatst.
    d. De huidige sollicitanten die deel uitmaken van de in artikel 6.2 genoemde groep, worden direct onder de vergunninghouders van een vaste marktplaats als sollicitanten op de marktlijst geplaatst.
    e. De huidige sollicitanten die geen deel uitmaken van de in lid 2 en 4 genoemde groepen worden direct onder de in lid 4 genoemde groep als sollicitanten op de marktlijst geplaatst.
    f. De onderlinge volgorde van de in lid 1, 2, 3, 4 en 5 bedoelde groepen wordt gebaseerd op hun volgorde op de marktlijst van de huidige dagmarkt.
12. Een weekmarkt-vergunninghouder mag, na de dagelijkse ochtendindeling van de dagmarkt door de marktmeester, aansluiten op het terrein van de dagmarkt zonder dat hij wordt aangeslagen voor marktgeld voor de plaatsen die hij daar inneemt met uitzondering van eventuele extra ingenomen meters.

Kernboodschap

Op de Buikslotermeerpleinmarkt zijn de bezettingsgraden (zeer) slecht. Dit heeft zijn weerslag op de uitstraling van de markt en de openbare ruimte waar deze zich bevindt. Door het instellen van een nieuwe kleinere dagmarkt en daarnaast een weekmarkt die op vrijdag en zaterdag wordt gehouden, ontstaat er een compacte markt op dinsdag, woensdag en donderdag met daarnaast vrij terrein waar andere dingen kunnen worden georganiseerd. Op vrijdag en zaterdag staan beide markten naast elkaar. Technisch zijn het dan twee kleine markten, maar deze functioneren samen als één grotere markt. De omvang van de markt wordt zo in overeenstemming gebracht met het feitelijke gebruik.

Bestuurlijke achtergrond

Economische Zaken staat op het punt om de uitwerking van de Marktvisie 2018-2026 voor Noord ter hand te nemen. Het is aannemelijk dat de uiteindelijke voorstellen die hieruit voortkomen, gevolgen zullen hebben voor de markt op het Buikslotermeerplein. De uitvoering van de Marktvisie is echter nog toekomstmuziek. De plannen moeten nog worden uitgewerkt en sommige ambities zijn überhaupt pas haalbaar als er aan bepaalde randvoorwaarden wordt voldaan, wat nog weleens jaren zou kunnen duren. Maar de Buikslotermeerpleinmarkt behoeft aanpassingen in het hier en nu. Het is

daarom niet wenselijk om de huidige markt ongemoeid te laten in afwachting van de plannen vanuit de Marktvisie.

Bestuurlijke prioriteit

niet van toepassing

Wettelijke grondslag

Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022, bijlage 3, hoofdstuk 6, onderdeel G.2 inhoudende de mandatering van het college aan de dagelijks besturen om uitvoering te geven aan deze artikelen uit de Marktverordening.

- Marktverordening, artikel 3.1, lid 1, 2 en 3: instellen, afschaffen en inrichten van markten
- Marktverordening, artikel 3.4, lid 8: plaatsing op de marktlijst

Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022, bijlage 3, hoofdstuk 6, onderdeel G.4 inhoudende de delegatie door het college aan de dagelijks besturen om uitvoering te geven aan dit artikel uit de Marktverordening:

- Marktverordening, artikel 5.1: nadere regels markten

Onderbouwing besluit

Algemeen

De voorbereidingen om de markt op het Buikslotermeerplein aan te passen aan het feitelijke gebruik, zijn al ongeveer een jaar gaande. De marktondernemers zijn hier intensief bij betrokken. De bij deze voordracht bijgesloten memo bevat zeer veel relevante achtergrondinformatie, zowel over het participatieproces als over de dilemma's en achtergronden.

In oktober 2022 heeft de portefeuillehouder Economische Zaken van stadsdeel Noord ingestemd met het realiseren van de voorstellen om de markt op het Buikslotermeerplein te herzien. Dit is echter nog niet bekrachtigd door het dagelijks bestuur. Daarom is het nodig dat ook het dagelijks bestuur instemt met het realiseren van de voorstellen met betrekking tot de herziening.

Als het dagelijks bestuur akkoord is, wordt de besluitvorming voorbereid. Dit betreft een opheffingsbesluit, instellingsbesluiten, inrichtingsbesluiten, marktlijsten en marktreglementen. Het opstellen van de inrichtingsbesluiten en marktreglementen gebeurt in samenspraak met de markt. Deze stukken worden vervolgens als conceptbesluiten vastgesteld door het dagelijks bestuur, waarna een algemene inspraakperiode volgt van zes weken. Met inachtneming van de binnengekomen reacties worden de besluiten definitief vastgesteld, waarna een indelingsavond kan worden georganiseerd. Als er geen noemenswaardige vertragingen optreden, is de nieuwe situatie op zijn vroegst per november 2023 van kracht.

Ad 1, 2, 3, 4 en 7

Dit zou moeten resulteren in een kleine, maar compact opgestelde markt op dinsdag, woensdag en donderdag met daarnaast vrij terrein waar andere dingen kunnen worden georganiseerd. Op vrijdag en zaterdag staan beide markten naast elkaar. Technisch zijn het dan twee kleine markten, maar deze functioneren samen als één grotere markt.

Ad 5, 9 en 10

De genoemde brancheringen komen grotendeels overeen met de bestaande praktijk. Maar het betreft uitsluitend de branches waarbij er behoefte aan is om de kans op behoud ervan te maximaliseren als de huidige ondernemer zou wegvallen. Het aanwijzen van plaatsen voor de verkoop van gezond, ambachtelijk en duurzaam voedsel is in lijn met de ambities in het coalitieakkoord 2022-2026 waarin dit staat: *Door ruimte te bieden aan boerenmarkten en voedselcoöperaties kunnen bewoners verse en betaalbare seizoensproducten van boeren uit de regio kopen en houden we natuurlijke kringlopen kort.* De ondernemers die altijd deel uitmaakten van de aparte boerenmarkt kunnen daar gebruik van maken.

Ad 6

De volgorde van de marktlijst is voor ondernemers uiterst relevant. Bij het indelen van de markt wordt de lijst namelijk van boven naar beneden afgewerkt: de ondernemer op plaats 1 mag als eerste zijn plaats kiezen, daarna die op nummer 2, etc. Hoe hoger iemand op de lijst staat, hoe groter de kans dat hij een aantrekkelijke marktplaats kan bemachtigen.

Als ook de huidige vergunninghouders die er minder dan drie dagen per week zijn meedoen aan de indeling van de nieuwe markt, heeft dit als resultaat dat het aantal marktplaatsen op de dagmarkt maar mondjesmaat kan worden ingeperkt. Want tezamen nemen zij tien viermeterplaatsen in. Als alle huidige vergunninghouders zouden meedoen, zullen vier van de zes meest gewilde plaatsen gaan naar ondernemers uit dit groepje. Andere ondernemers, die wel voldoen aan de genoemde aanwezigheidsplicht die geldt voor een dagmarkt, zijn dan wederom genoodzaakt plaatsen verderop op het plein te kiezen. Om vindbaar te zijn voor hun klanten zullen ze ook op alle dagen op die plaatsen staan. Er verandert dan niets aan de *look and feel* van de markt. Bovendien is het moeilijk uitlegbaar dat juist de mensen die de markt te weinig frequenteren, veelal de mooiste plaatsen innemen.

Sollicitanten die voldoen aan de minimale frequentie om in aanmerking te komen voor een vergunning, moeten bij de herziening gebruik kunnen maken van dit opgebouwde recht en vergunninghouder kunnen worden op de nieuwe dagmarkt. Dit was nog niet opgenomen in de voordracht die de portefeuillehouder in oktober 2022 heeft geaccordeerd.

Om zo dicht mogelijk te blijven bij de opgebouwde rechten is het nodig om de ondernemers die geen vergunninghouder meer kunnen blijven, boven aan de lijst van sollicitanten te plaatsen. Daarna volgen dan de huidige sollicitanten.

De reden om de onderlinge volgorde binnen de afzonderlijke groepen op de marktlijst te baseren op de huidige anciënniteit, is dat dit het fundament vormt van de Amsterdamse systematiek. Bovendien wordt zo voorkomen dat vergunninghouders die zich altijd aan hun plichten hebben gehouden, desondanks zakken in de rangorde.

De datum van 25 februari 2022 is gekozen omdat dit de eerste dag was dat de markt weer normaal kon functioneren. In de twee jaar daarvóór werd de markt zeer beïnvloed door de coronamaatregelen. Het is niet wenselijk om die periode te betrekken in dit traject.

Ad 8

De markt is op vrijdag en zaterdag een stuk beter gevuld dan op de andere doordeweekse dagen. Maar de ondernemers die dan komen zijn op deze twee dagen niet per se dezelfde. De ondernemers die voorheen bij de Boerenmarkt hoorden staan bijvoorbeeld alleen op zaterdag. Door voor beide dagen een eigen marktlijst en een eigen inrichting te maken, kan recht worden gedaan aan de verschillende invulling die de markt op deze dagen heeft. Ondernemers kunnen dan een vergunning krijgen voor de vrijdag en/of de zaterdag, al naar gelang wat past bij hun bedrijfsvoering.

Ad 11

De meeste vergunninghouders die niet meer als zodanig terechtkunnen op de dagmarkt, staan uitsluitend op vrijdag en zaterdag op het Buikslotermeerplein. Het is dus belangrijk dat zij in de nieuwe situatie het recht behouden om dit te kunnen blijven doen. Daarom moeten zij boven aan de marktlijst(en) worden geplaatst van hun keuze.

Een van de sterke punten van de nieuwe constructie is dat sollicitanten die al zeer lang alleen op vrijdag en/of zaterdag komen eindelijk ook een vergunning kunnen krijgen als zij dit wensen. Door deze groep als tweede op de marktlijst te plaatsen, kunnen we hun eindelijk vaste grond onder de voeten geven.

Door de vergunninghouders van de dagmarkt daarna op de marktlijst te zetten, blijven de nieuwe marktlijsten zo veel mogelijk in lijn met de opgebouwde rechten op de huidige markt. Daarna kunnen de overige sollicitanten op de marktlijst worden geplaatst.

Ook hierbij geldt dat de opgebouwde anciënniteit het uitgangspunt is voor de onderlinge volgordes.

Ad 12

Om het doel van de aaneengesloten kramen haalbaarder te maken, is enige flexibiliteit wenselijk. Dit zou dan moeten worden geregeld in een besluit dat erop ziet dat een weekmarkt-vergunninghouder na de dagelijkse indeling mag aansluiten op het terrein van de dagmarkt *zonder dat hij wordt aangeslagen voor marktgeld voor de plaatsen die hij daar inneemt*. Hij heeft dan immers al betaald voor zijn eigen plaatsen die op het weekmarktterrein liggen.

Een dergelijke constructie voorkomt dat er gaten vallen in de opstelling. Als er op vrijdag en/of zaterdag een gat tussen de kramen valt puur omdat het technisch twee verschillende markten zijn, is dit niet goed voor het draagvlak en frustreren we bovendien het behalen van de doelstelling van de compacte markt.

Voor sollicitanten is een gedoogbesluit niet nodig, omdat zij per definitie op beide terreinen terechtkunnen als er plek voor hen is. Verder is een gedoogbesluit andersom ook niet nodig: omdat het epicentrum van de markt aan de kant van het winkelcentrum ligt, is het niet nodig om te regelen dat de dagmarktvergunninghouders naar het weekmarktterrein kunnen schuiven. Schuiven zullen de ondernemers altijd richting het winkelcentrum doen en niet ervandaan.

Advies en afstemming

Marktondernemers: naast twee plenaire bijeenkomsten is met alle vergunninghouders een-op-een gesproken over de plannen. Het merendeel van hen is voorstander van het doorvoeren van veranderingen. In de bijgesloten memo staat gedetailleerdere informatie over dit participatietraject.

Koninklijke CVAH: vertegenwoordigers van hen zijn aanwezig geweest bij de plenaire bijeenkomsten en zij hebben laten weten de voorstellen te steunen.

Gebied: de gebiedsmakelaar en manager zijn nauw betrokken bij dit proces en steunen de voorstellen.

Economische Zaken: bij het zoeken naar een oplossing voor de huidige problemen is overleg geweest met Team Markten van Economische Zaken. Hun advies is verwerkt in het voorstel zoals het er nu ligt. Zij zijn er voorstander van om de voorgestelde besluiten voor een nieuwe dagmarkt en een aanvullende weekmarkt door te zetten, omdat deze het algemeen belang dienen. Dat betreft

enerzijds een compacte marktopstelling, wat de markt aantrekkelijker maakt (volle en aantrekkelijke markten, zie Marktvisie 2018-2026) en bovendien eraan bijdraagt dat de markt niet meer openbare ruimte in beslag neemt dan nodig, waardoor de rest gebruikt kan worden voor andere functies en activiteiten. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de Visie Openbare ruimte, die ook door de gemeenteraad is vastgesteld.

Duurzaamheid

Participatie

Financiële onderbouwing

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

De afdeling Markten verzorgt de communicatie naar de marktondernemers.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2023-000625	Stadsdeel Noord Voordracht (pdf)
AD2023-000626	20220927 Memo BSMP-markt DEF.docx (msw12)

Uitslag

A Akkoord